

No 23.

Birmdeenä 7. Juni

1865.

Gekschsemnes finnas.

No Rihgas. 30tas Mai deenas wakkard mulfsu augstizeenigs general-gubernators, grafs Schuvalow no Pehterburas te pahrbrauza mahjä.

No Pehterburas. Pahr nelaila augsta Krohna-mantineela Leelfirsta Besarewitscha Nikolaja Allessandrowitscha pahriweschanu us Pehterburgu un paglabbaschanu Pehtera Pahwila bañizä Pehterburas awises plaschi ween wissu isschta. Te fawem lassitajeem arri kahdas finnas pahri to preefschä zelsim. — 25ta Mai pulfst. 9 $\frac{1}{4}$, augstais Keisers ar sawa augsta namma peederrigeem un no swescheem printscheem un zitteem augsteem fungem pawadditi brauza us Kronstatt. Pulfst 10. saldatu pulki sahka stahtees sawas eerahditas weetä Newas mallä, fur liblikim wajadseja nahkt mallä un sawu zettu nemt us muhichigu duffu. Bet arri leels pulks zittu lauschu fatezzeja kohpä un fastahjahs tais weetä, to saldati tußchas astahjuschas. Dauds weetä bij taifiti pahpi zitti pa zittu augstakt, fur laudis sasebda. Wiffas weetinas palikka ar laudihm ka preebahstastä, ka bij jaflaita pa simts tuhftoscheem, kas wissi isturrejahs flussu. Schee laudis nebij wis sanahfuschi kahdu jaunu brihnumu redseht: tee gribbeja tam Leelfirstam, to ta no wiffas sirds mihtojuschi, to pehdeju gohdu parahdiht. Wiffas bobdes bij aishwehrtas un wissi tee nammi, fur liblikim garram ja-eet, bij apflahti ar melnahm drahnahm. Wiffa pilsschta bij skumjas tehrpujehs. Pa tam Keisers bij Kronstatte nobrauzis ar to fuggi "Strelna," un yez preefschrafstitas zerremontias tikkä libkis no ta fugga "Aleksander Newski" nonemts un nestis us ta fugga "Aleksandria," lam to wajadseja pahriwest us Pehter-

burgu. Tas wiss nu notikka Kronstatte basnizu pulsteneem swannoht un leelgabbaus schaujoht, ar leelu gohdu; fabrks tikkä nolikts us warren flaistahm dahrgahm behrehm, lam jumts wissu un ta usnehma sawu zettu tai brangai karra-slottei garram, to Leelfirsts jau behruu deenäs lohti bij mihtejis. Schi slotte winnu apfweizinaja ar leelgabbaus schauschanu un ar Deewa luhgschana. — Kad fuggis Newas uppē eebrauza, tad Pehterburas pulfstenu behdiga swannischana un leelgabbaus duhfschana pafluddinaja, ka behdu reisneeli jau effoht tuhvu. Pulfstens bij 1, 20 min., kad fuggis ar to augstu libki pee massas preebrauza. Leelgabbaus wairs nemittejahs ruhlt un karra-musthiks teem jauzahs pullä. Wissi laudis stahweja ar pliskahm galwahm. Nowgorodas un Pehterburas metropolis un zitti mahzitaji turrejatähs finnamas luhgschanas. Patlabban lihka-wahgi preebrauza. Scheem astoni ar melneem isrohtateem dekeem apflahti sirgi juhgti preefschä un astoni Keisera stolka puischti, dikkä truhwē gehrbuschees, tohs sirgus wadda. Pats Keisers, augste printschi un general-adjutanti to sahku no fugga noness un usleek us lihka-wahgeem. Keisers kahpi sirgam mugurä un nu ta truhwneeku reisa dewahs us preefschu. Lassitais mihtais, te tew buhtu bijis to redseht, kahdu mihtestibu un gohdu aishgajuschan Leelfirstam parahoiya wissi tee tuhftoschi, kas bij sanahfuschi to behrou-deennu libds flattitees! Te tew buhtu to redseht, wissu to brangumu un kahrtigu isturreschanoobs! Bet — kas tad to wissu warr isschta, woi aprafstib, kas te bij redsams un dsredams! Tas tillat jaflalla, ka Keisereene patte te nebij wis kahpt, jo Keisers to nebij wehlejis, tapebz, ka winnas wesse

liba newarretu panest to behdigu truhwi redseht. Winna ar sawahm assarähm un karstahm luhgschahnahm no tahlenes wissu to lihds darrija, kas Winnai lä miłłodamai mahtei bij jadarra. Kad pee Peter Pahwila basnizas atnahza, tad sahru tāpat no lihku wahgem nozehla, lä us teem bij uszehluschi. Basniza, lä Keisers to pawehlejis, nebij nemaj ihpaschi us to gresnota. Basnizas widda bij behres preefch sahru zeltas, ar farlanu ar seltu isrohtati hamtu aplahtas u. t. pr. Blakkam bij litti farrog i no teem karr-pulkeem, kam nelaikis Leelirsts bijis par wirsneku un turpat 32 isrohtati galdu, kam wirsu winna gohda-schmes no Kreewu- un zittu sweschu semmju waldischanahm dahrwinatas. Kad wahru sahrlam nonehma un us ihpaschu galdu nolikka, tad lihka autu lihkim atwilka nobst lihds fruhthim. Pehz pabeigts truhw-deewalposchanas Keisers peegabja pee sahru un skuhystija sawu us muhschibu aismigguschi firsnigi miłłetu dehlu. Tāpat darrija arr tee zitti te slahbtuhdami Keisera angsta namma peederrigi. Kad Keisers no basnizas bij isgabjus, tad wissi zitti pawaddoni arr pamajam ischlihrahns un taudis no wissadahm sahrtahm speedahs basnizä eelschä. Tāpat arr taudis speedahs us ta fugga, ar lo Leelirsts no Kronstättis bij atwests, gribbedami karris dabbuht kahdu pukkli, ar fo behres bij puschkotas un to glabbaht par dahrnu peeminau. Keisers no basnizas dewahs us seemas-pilli, fur palikka lihds tai ihstai behru-deenai.

Ibstahs behres bij peektdeen ta 28ta Mai. Te wiss notika pehz preefchrafstitas zeremonias. Keiserene patte te arri nebij klah. Kamehr Keisers pats ar gruhtham firds-fahpehm lä tehws un pehz peenahkuma lä waldischee sawu miłłu dehlu us muhschigas duffas-weetu parwadija, tamehr ta angsta Mähte raudaja un Deewu luhdsja un Barskoje-Selo pilli gaidija pahrnahloht sawu augstu draugu un tohs miłlus behrnus, fo tas Kungs Winnai wehl atstahjis. Keisers nebij pakahwis, lä Wiana sawas meesas fahpes ar leelakahm firds-fahpehm wehl wairotu. Leelirsta klap bij taifights basnizas kreisajä pufse, blakkam winna jau agrak aissgabjuschai mahsai, Leelirstenei Alessandra Alessandrowna. Kad lihks no Keisera familijas, wisseem augsteem lungem un mahzitajeem us kappa-weetu bij waddihts, tad metropolis Keisera familijai pasneedsa bkhdu ar smiltihm, kam Lahpstina klah, ar fo sahru aplaift. Kad sahru kappä laida, tad us dohru sihmi tee us tam nostahditi saldati schahwa un Pehter-Pahwila frepostas lelgabbali arr schahwa. Kad wiss, lä peenahzahs, pehz sahrtas bij pabeigts un padarrihts, tad Keisers ar Sawejeem reisoja probjam us Barskoje-Selo pilli.

No Sibirijs rohbeschahm. Bucharas waldischee speeschotees Kolondai wirsu un jau effoht tabs semmes nepee-auguschu waldischee Alimkul — kam winsch pats par pehrmindert — isdfinnis un Ko-dschend pilsfehni panehmis sawa warra. Schi pils-

fehta tikkai 110 werstes taht no Kreewu walsts rohbeschahm, Sir-Darja uppes kreisajä pufse un tadeht general-majors Tschernajews no Tschemkentes masu pulzinu karr-spehla us to pufsi nosuhtijis, nolubkotees, fo Bucharas karr-spehls wehl tahtak darrischohrt. Pehz schahm sunnahm gan war gadditees, ka muhsu karrtajeem tur atkal atgadditohs darbs; jo preefch muhsu semmes andeles tas buhtu par leelu skahdi, kad schis sunbris Bucharas waldischee warra paliku, kas sawu semmi preefch wisseem sweschineeleem aisslehd. Jau pehrna gadda tahtda sunna tikkai isdaudsinata, ka Bucharas Emirs (jeb waldischee) us Taschenti dohmajoht gahstees un kad nu tas notizzis, tad jau itt pareisi, ka Turkestana karr-gubernators karr-puskus turp suhtijis, wehrä likt, fo Buchari darrischohrt. Laiham Kolondes edishwotajeem pascheem kahds eelschiks strihdis bijis, la winnu Kahnem jeb waldischee Alimkulim waijadsejis behgt kalsos un ka Bucharas Emirs Ko-dschendu warrejts panemt.

Ahrsemmes sunnas.

No Ungarn semmes, Ghstreike walste. Lassitaji gan wehl peeminnehs, ka taf paschä laikä, kad Italeeschi bij leelä darbä ar Ghstreikeescheem, am Ungari atkal sahka zillates un gribbeja ar Italeeschi palihgu no Ghstreikeeschi waldischanas kluht waffä. Bet kad tee jau agraka dumpja slohgus wehl nessä, tad teem nebij wis spehla, weeneem pascheem zeltees kahjas un Italeescheem pascheem pa sawu semmi bij deesgan darba. Ka Ungari paschi ar to few wehl fluktaki padarrija, tas jau sunnema leeta, jo spahridamees sawu walgu sawilka wehl zeetaki. Kad nu arr nelas zits teem nebij darrams, ka sawu pahgalvibus atsicht un noschelohrt un waldischana teem lä spehdama, us wissu labbu palihdseja. Ungari pa teem gaddeem deesgan mahzijuschees waldischanas labbu prahru atsicht, ta gohdigi isturrejabs, wissu palkansdam, ka pats Keisers schinnis deenäs pee winneem aissreisoja, pats ar sawahm azzihm gribbedams redseht, fur teem jo labbali warretu lihdscht un pats ar sawu mutti sawu labbu prahru winneem pasluddinah. Ungari schoreis Keiseru ar til firsnigu pawalstneeku miłlestibü usnehmufchi, ka Keiseram bijis kohpä firsnigi jareezajabs ar saweem pawalstneekem. Keisers wissas tabs ihpaschas nastas, las Ungareem sawas pahrgalvibus deht bij janess, laipnigi atkal atachmis un ar to teem leelu preeku fataisjus. Kaut nu til Ungari paschi reis atsichtu, ka meers ween kuppina un barro, bet nemeers pofta un isnthjina.

No Franzuschi semmes. Franzuschi awises tik labbi jau sahloht dandisnabt, ka winnu karrtajeem Mettila atkal ejohrt flitti. Tafs pilsfehntas Salsilla un Monterei atkal effoht Juarez karrtaju warra un Matamora arr effoht jau til labb lä paspehleta. Franzuschi karr-spehla waddonam Bazaine waijadsejis wissus sawus pulzinus falassicht kohpä,

lai warretu pretti turretees eenaidneekeem, kas wairs ne pa simteem, bet pa tuhstoscheem skaitami. Franzuschi semmē jau nosazzili tee pulsi, kam turpu ja-eet un pa kafku pa galwu steidsotees tohs un fuggus us zetta gattawus taisht.

No Englaundes. La leela telegrafa wirwe, ko zaur juhru atkal wills us Ameriku, jau gandrihs pawissam gattawa. To jau pa gabbaleem eefraujohst tāt leela milsu-luggi Griht-Istern eelschā un zerre, la Jüni mehnesccha beigumā jau dohschotees zetta us Thru-semmes walkara frastu, kur no Walenzijs fahfchoht to telegrafa wirwi gremdeht. Schi telegrafa wirwe effoht 2300 Engl. juhdoses garra un tē eelschā 7 kappara drahtes. Kad wehl wissu to zittu materiali, fa dselsu drahtes, kautschuku, wehrküs u. t. pr. rebsknoht, tad wissu schi leetu gareums istafoht 215,500 juhdoses, ar ko warretu wissu pasault desmit reises apjohst, jeb aissneegt libds mehnescim. Sinnams, fa schoreis to telegrafa wirwi taisijuschi ar wissu apdohmu un isprohiveschanahm, fa nebuhtu atkal tāpat fa pirmaja reisā wiss darbs pa welti. La tā taisita, fa nekas tai newarretu tik lehti sfghdeht. Wiss tā eeriktehts, fa warr meerā palift, kad us juhru wehtras usnahktu. Leelajam milsu fuggim wehl libds eeschoht zitti diwi farra dampfuggi, las tam waijadibā warretu buht par valbgeem. Braufchoht lehni ween us preefschu, pamasam to telegraſu juhrā nolaisdami. Un tomehr tas buhſchoht pa 12 woi 14 deenahm Ameriku aissneegt un ja wiss labbi isdohſchotees, tad Jüli mehnesccha beigumā jau pa telegraſu laidſchoht sinnas no Waschintones us Londoni. Scho telegraſu Atlantes juhrā gremdejoht effoht daudſ gruhtat, deht neweenada juhreas dſituma, ne fa zittur, kur tahdi telegraſi jau zaur juhrahm willti. Pee Thru-semmes juhra effoht leelu leelu gabbalu 2000 pehdas dſitta. Michta juhra starp Sweedru semmi un Wahzjemmi nefur ne-effoht dſitta, fa tik 120 pehdas, Adrijas juhra starp Triestes un Wenedigas pilsfehtahm nefur wairak fa 130 pehdas dſitta, ta kanale starp Englandi un Franziju 300 pehdas dſitta. Tai wisschaurakā weetā pee Gibraltares juhra 1000 pehdas dſitta un tahtat us rihta-pussi ta paleekoh libds 3000 pehdahm dſitta. Pee Spaneeschu frasta juhra 6000 pehdas dſitta, Satta-kalna walkara pussē 16,000 pehdas un Glenas fallas walkara pussē 20,700 pehdas dſitta.

No Italijs. Wissas sinnas no turrenes stabsta, fa starp Italijs lehnina un Pahwestu meers buhſchoht drihs derrehts. Abbi weens ohram, fa sakloht, pusszettā eijoht pretti. Preesteri gan gribboht to ee-teist, fa lehninsch Pahwestu luhdsoht, bet tā ne-effoht wis. Pahwests arr jau pataujoht tahm 1859 tā g. apgahſtahm Italijs waldischanahm pee semmes palift, ihpaschi to flawenu Gaetas aissahwetaju wairs ne-pahrstahjoht, tik noschehlojoht, fa newarohrt glahbt. Kad Brindises bikkaps preefsch fahdahm deenahm Baris dselsu-zettu eejwehtijis, tad tas us lehnina

Wiktora Emmanuela printscheem tā fazzijis: „Es preezajohs, fa svehtais tehwes pats no Rohmas man to wallu devis, lehnina nammu svehtih, kas Neapeles aprinleem pa dauds gaddeem tahdu leelu labbumu darrjis.“ Arri kahdai firstenei, kas no Rohmas us Florenzi reisojuſe, Pahwests usdevis, lehninaam Wiktora Emmanuelam wiana svehtibu libds atnest. Tā tad gan nomannams, fa basnizas walsts to jaunu Italijs walsti atsibis un apstiprinahs, — lai gan wissas leetas nenoteel un nenotiks winnai pa prahtam. Stahsta, fa lehninsch Wiktors Emmanuels pats effoht fazzijis: „Es esmu libds elles wahreem gahjis, tahlat eet wairs newarri!“ Wehl to fakta, fa lehninsch gribboht ar Pahwestu kluffam farunnatees kohpā tilt. Sinnams, fa tahm partejahn, kas labbi drihs gribbeja dabbuht Rohmu par Italijs galwas pilsfehtu, schahda faderreschanā nebuht nepatihk un fa tee wissā kallā pahr netafnibū brebz; bet ko lai darra, jaunai walstei waihag papreelsh wairak spehla peenemtees un tad pehnahzeji gan jau wehlak isbarrihs wissu to, kas wehl darrams. — Wezzā galwas pilsfehtā Turinē eedſhwotaji effoht sapuljejuſchees un norunnajuschi, schai lehnina faderreschanai ar Pahwestu, prettistahweht un arri zittas pilsfehtas usflubbinah, lai tāpat darroht, bet ar to tee laikam neneeka neaislavehs, jo Franzuschi waldischanā arr to faderreschanu gribb un lehninam pepalibdsehs, ja patte Italia gribbetu pretti zeltees. — Rohmā jau effoht larsts laiks un eedſhwotaji, kas eespehj, dohdotees us semmehm dſibwoht. Tāpat arr wissi ſweschineeli no Rohmas jau astahjuschees. — Franzuschi awises daudſina, fa Sizilia nupat effoht iszehlees dumpis un diwi no zitt'reisejeem Garibalda generateem effoht dumpineeseem par waddoneem. Dumpineeki effoht eemettuschees kānōs un lehnina farra-spehls teem dſennotees pakkat; kohpā tiflusschi wehl ne-effoht.

No Amerikas. Kaut gan wehl zitti Wehrguwalstneeku generali gribbejuschi Seemetneekem pretti turretees, tomehr padohdahs zits pakkat zitta paschi libba prahta. Tefas dakkā gan wehl tqhdi effoht fagahjuschi, kas prettineeli palifkuschi, bet us turren Seemetneeku arr suhta pulsus, kas pahrgalnneekus sawaldis. Presidente Dschonfons wissas oystas atwehris preefsch andeles, tik Tefas semmē ween ne-wehlejis un issluddinajis, fa wissus, kas ar saweem fuggeem turp braufchoht, turrechoht par juhrs-lauptajeem. Sanemtee generaki un presidente Dahwis wehl arween teek teefati un wehl naw peerahditas grunitgas wainas, fa Dahwis arr wainigs pee Lincolna nokauschanas. Bet teiz, fa tomehr leezibas gan atraddischoht, jo jau tas effoht deesgan leels noseegums, fa winsch sawai pawalstneeka svehrestibai pretti, dumpi zehlis prett sawai ibstu waldischanu un zittus us dumpi waddijis. — Dauds zitteem maaſeem wirsneekem wiss noseegums teek pedoobts un winnu mantas teek atdohtas atpakkat; tik ween wehrgiteem wairs nepeederr.

Zittas eeksch- un ohrsemmes finnas.

No Nihgas. Winnā festdeena, 29tā Mai pulst. 6. te Pehterburgas Ahr-Nihgā jaunai Gerdrutes basnizai grunts-almini lilla. — Nahkofchā Nri. pahr to dohsim plaschakas finnas.

No Pehterburgas. Beenadi ween nahl finnas pahr leeleem ugguns-grehkeem, tas pa pilsseh-tahm un us semmehm noteek, ta, ka gan jatizz, ka besdeewigi zilwelti tihfchā prahā tahs breefmas wairo. Ta no Grodnas rafsta, ka 23. Mai tur nodegguschas 82 mahjas, kur 300 familijas dīshwojuschas. Rehsanes gubernijā Skopin pilssehā 10tā Mai nodegguschas 240 mahjas, un 11tā un 15tā Mai Spask pilssehā 600 mahjas. Witebskas gubernijā Newel pilssehā 19tā Mai wehtras laikā ugguns is-spruzzis un nodegguschas 200 mahjas. Te arr dauds zilwelti lihds pohstā gahjuschi un no teem 6000 pilssehtas eedshwotajeem 5000 palikkuschi bes pajumta un bes pahrtikas. Ta wehl dauds zittas weetas ugguns leelu pohstu darrijis.

No Pehrnawas aprinka. Addafer pagastā kahda 11 gaddus wezza ganna-meitene fawa faimneela mahju tihfchi aisdedsinajuse. Gemeslis us to winnai bijis tas, ka newihjschojuse gannos eet lohpus gannicht. Schis negants behrns aisdedsinajis to kuhni, kur wissi lohpi bijuschi eelfchā. No kuhns leefmas-drihs lehrabs pee dīshwojamas ehkas, tas arri drihs sadegga. Saimneeze ar flimmu behrnu tik zaur lohgu warrejuse no degdamas mahjas isglahbtees. Sadegga 3 gohwis, 1 sīrgs lihds ar kummeli un wissa faimneela manta.

No Wilnas rafsta, ka ta lohpu sehrga, kas lihds schim Minskas gubernijā plohsijahs; taggad is-plattotees arri pa Wilnas un Witebskas gubernijahm. Baur scho sehrgu no 1ma Janvar lihds 15tu Merz frittuschi 47,499 leeli lohpi, 51,844 sībli lohpi un 2548 sīrgi.

No Samoras gubernijas. Preelfch kahda laika awises daudsinaja, ka tahs badda-behdas, kas pagahjuschi neisderwigā gaddā te zehluschahs, effoht remdetas ar to, ka naudu un labbibu isdallija teem truhfumu zeefdameem. Bet taggad atkal zittas awises no tahs paschas gubernijas Nikolajewas un Novusseskas aprinkeem nefs tahdas finnas, kas ar tahm pirmahm nemas nefader lohpā. Tahs stahsta, ka truhfumis peeminnetōs aprinkōs effoht warren leels. Salmi no jumteem effoht pawissam pasudduschi, sehk-las labbiba apchsta un no lohpu barribas ne wehsts. Gannami pulki ta isnihkuschi, ka ar teem nelahda faimneeziba wairs newarroht pastahweht. Beemōs, kur bijuschas 700 aitas, tik 400 ween palikkuschas. Wehl sīktaki eijoht ar sehju. Saimneeki, kas agrak 26 desfetines apsehjuschi, taggad tik 2 un kam 36 desfetines bijuschas apsehtas, tas taggad 6 apsehjus. Kur tik ween pallauftotees, tur dīrdoht fuhsibas par truhfumu un baddu, un kad tee fakti, ka winneem

palihdsiba jau sneegta, tad zeeshoht klussu. Israh-dotees slaidri, ka pee labbiba un naudas isdallishanas ne-effoht pehz taisnibas darrihīs; jo nauda un labbiba dallita ne ween teem truhfumu zeefdameem, bet wissai draudsei no weetas, tas irr: ir tee dabbujuschi, kam nolahds truhfumis nebijis un zaur to nabbadsinu daska palikkuse gluschi masa, prohti, ja dauds, tad 1 rublis, bet jo wairak tikai 75, 50 un 30 kapveikas us wesseli familiju, ko daschs tuhlin apdchrīs frohgā. Daschi zeemu preelfchneeki nepa-reisas finnas waldischanai eesuhjtūschi, jo kad arri nolahda ptauschana nebijuse, tee rafstijuschi, ka pee winneem wiss isdewees labbi. Sinnams, ka tahdas draudses palikka bes jeb kahdas palihdsibas no wal-dischanas pusses. Tadeht heidsoht semneeki paschi gahjuschi pee augstas waldischanas pahr to schehlo-tees un waldischana issuhjtūsche komissioni, to leetu us weetas ismekleht. Pa tam semneeki wissleelaka truhfumā buhdami, zeesch un gaida us palihdsibu.

No Londones. 24tā Mai Griht-Western dsessu-zetta notikus leela nelaime. Bija ohtra wassaras-swehktu deena un kahdi 32 waggoni bij preefehduschees ar laudihm, tas us saltumu brauza. Divas lokomotives jeb maschihnas scho rindu willa, bet ne taht no statfiona nosfrehja no fleedehm. Kad maschihnas tik ahtri newarreja apturreht, tad wahgi tilka us fahneem gahsii un fadausiti. No teem 900 reisneekem 9 us weetas gallu dabbuja un kahdi 50 smaggi sadraggati. Atkal zetta-sinnahntneeka waina, jo tai weeta, kur ta nelaime notikka, bija jauntas fleeedes līktas, bet tahs nebij deesgan stipri peefkrū-wetas. Baur to nu waggoni eesahla diktī swahro-tees, kamehr ir no fleedehm nosfrehja un ta bij ne-laime gattawa.

No Indijas, Asia, rafsta, ka kohlera sehrga tur daschōs aprinkōs breefmigi plohsotees un laudis laujoht. Tadeht, ka Amerikā zaur to brahku larku maj kohlwillas warreja audsinaht un pahrdoht. Indeeshi bij leelus laukus preelfch kohlwillas audsefhanas etaijuschi — lai gan winnau kohlwilla ne-effoht tik labba, ka Amerikas. Bet nu dsirdejuschi, ka Amerikas karschs pabeidsees, palikkuschi bailigi, ka winnau prezze wairs tik labbi negeldechoht un ka teem us preelfchu atkal waijadsechoht wairak labbibus ne ka kohlwillas audsinaht. Indeeshi schinnis gaddos bij palikkuschi tik kahrigi us kohlwillas pelau, ka maj ween labbibus bij audsinajuschi, laukus preelfch kohlwillas nemdamī, ka weetahm zaur to bāds usgahja un willu par dahrgu naudu warredami pahrdoht, paschi pußpliki staigajuschi un paschu semmes fabrikeem un ammatneekem effoht darbs peetrühzis. Taggad wiss atkal eeschoht wezzās pehdās un ar jaunu spehlu laudis dīshschotees sawu paschu labbumu wairak wehrā līkt un kohpt.

Pahr jaunias skohlas eeswehftischau.
Isgahjuschi gaddā tanni 30tā Novemberi tilka

Katrihnes draudse it sawadi svehtki swinneti, furri tuweem un tahteem firdis lohti aiskustinaja un us ilgu laiku palits neaismiristi. Minnetä deenä jau no rihta agri sapulzinajahs Katrihnes-fkohla seels pulks draudses lohzelku un arri no zittahm draudsehm, lai gohdbibjigi warretu to no jauna usbuhwetu fkohlas-nammu eswehtih. Nispehrn ap seemas-swehtkeem tifke lahdä rihta wezzais fkohlas-nams zaur ugguni mas stundas pelnos pahrwehrsts un fkohlmeisteru, fursch no ugguns lohti eewainohts bija, aishwedde no scheijenes prohjam. Scho weetu usskattoht sawadas dohmas zilwela firdis dsitumus aishgrahbe; preefsch mas stundahm te flannas dseefmas Deewam par gohdu atflanneja, mudri fkohlneeki sawus darbus darrija un wissi preezajahs us teem tuvodameem Kristus peedstanschanas svehtkeem, bet redsi, nelaime issstepe sawu pirkstu un apkashje scho weetu ar dsitahm behdahm. — Baur draudses ruhpigu gahdaschanu ne ween fkohlmeistera wesseliba atfahla, ta ka wissch warreja Puhputu-swehtdeena atkal sawa mihi Deewa-nammä noeet, bet arri fkohlas-nams, jo deenas jo wairak sawai gattawoschanai tuwojahs, ta ka jufali un plaschaki usbuhweta warreja tann 30. Novemberi fkohlas darbu eesahkt strahdaht. — Tauli puschkotä fkohlas istabä sapulzinajuschees eesahze Deewa wahrdus turreht dseedadami: „Lai Deewu wissi libds!“ Pehz beigta dseefmas mahzitaja weet-neeks Böttiger sapulzinatus usrunnads teize: „Kad kahdam winna behrns nelaime jeb dshwibas bresfmas friht un wissch zaur Deewa schehlastibu no schihs nelaimes isglahbts teek, tad kohp un farga to winna wezzaki ar jo leelaku mihestibun gahdaschanu, itt ta kahdu wiameem ohtrureis dahwinatu mantu; scho fkohlu warr par tahdu draudses behrnu nosault un ta draudse sawu behrnu irr mihejuse, leezina schi namma usbuhweschana un taggadeja draudses sapulzinachanahs. Tadeht zerrejam, ka arri us preefschu draudse sawu behrnu ar stipaku mihestibun un atjaunotu dshchanohs kohps un mehs warram preeka zerrivas pilni ar svehta dseedataja wahrdeem issault: „Es pazellu sawas azzis us teem kalsneem, no kurrenes man palihdsiba nahk u. t. pr.“ (Dahw. ds. 121). Tad luhgschanu ar pateizibu sawenodams, wissch tam Rungam par winna leelu schehlastibu pateizahs, zaur ko fkohlas darbu schiunä namma Deewam par gohdu un draudsei par svehtibun warr eesahkt strahdaht. Wissus Deewa schehlastibai atwehledams wissch lubdse ihpaschi par fkohlas-behrneem un winna wezzakeem, lai ta gaismas svezze Deewa wahrdeem par gohdu un wisseem par svehtibun gaifchi atspihd un ikkatriu namma apgaifmo un lai fkohla par wissa labba stahdu weetinu palikdama, arri zittahm schahs draudses fkolahm gaifmu atnefs! Pehz beigta runnas tifke 542tra dseefma „Paleez ar schehlastibu,“ dseedata. Tad basnizas un fkohlas preefschneela kungs von Begesack draudsei ar farsteem wahrdeem pateizahs par winnas uszichtigu un ruhpigu gahdaschanu pee fkohlas

namma usbuhweschana. Kad dseefminu atkal nodseedaja, tad fkohlmeisteris lohti aishgrahbts Deewa leelu schehlastibu ar Dahwida wahrdeem teize: „Teizeet to svehtu Deewu eeffch winna u. t. pr.“ peeminne-dams, ko zeetis un zil dauds preefus schodeen peedshwojis. Wissai draudsei un draudses preefschneekem pateikdams wissch rahiija, ka draudse scho namma few un saweem pehznahkameem par ihsten jaufu peemineschanu uszehluje, par tahdu peemineschanu, kas lauschu firdis miht un tautu starpä muh-schigi dshwo! Kad wehl tahtak runnaja: „Nammä no almineem un kohleem buhweti, gan stahn tillai kahdu masu laiku, jo laika sohbi winnaus drihs sagrausch un to weetu, kur winna stahweja, nepash-stamu darra; kad nu arri tas nams tillai weenu ihsu laiku pastahwetu, tad tomehr tas stuhra almins Jesus Kristus, us ka wissch dibbinahs, pastahwehs muh-schigi, — tas wahrs un ta atsibschana, kas schiunä namma tiks mahzita, un ta atsibschana fakne, furra behrnu firdis tiks stahdita, augs, saltohs un gaifmu nesdama isplattisees us muh-schigeem laikeem. Ta tad irr schi jauka peemineschanas alga, kas juhsu sveedrus krohne. Af dshfimees scho algi arri pilnigi panahkt, ne kuhtri buhdami, ikkatriis pehz sawas kahrtas un sawa spehla pee schi darba palihdsedami; suhheet sawus behrnus tilluschi fkohla, es gribbu winnaus mahzih, ne ween rakstih un rehkinah, bet arri ihstenu teku eelfch Kristus pehdahm pakkal-staigaht un Jesu Kristu winna firdis par nesaudejamu ihpaschumu guldinaht; dshfimees ta ka schis nams ne irr tukchs jeb ar wahrdeem daudsfinahts nams, bet pilbihts ar Kristus draudses lohzelkeem, kas garrigi un meesigi preefsch winna draudses tohp isrohtati, un lai ta fehla, kas scheitan tiks fehta, ne zeltmallä, neds us almineem friht, bet friht us labbu semini, ta ka mehs tohs labbus anglus muhsu preefschä redsam un par muhsu behrnu labflahschana gahdam, arri preezatees warram! Ja mehs ikkatriis zif spehdami, zihnfamees to ispildiht, kas mums ikkatriam no sawas pusses peekristu darrift, tad teefscham muhsu publinsch nebuhs par welti, bet turpretti mums pa-stahwigu peemianu muhsu behrnu firdis zels. Scho atsibdamai fneegsim pee schi darba weens ohram rohku, jo ar fabeedroteem spehleem warr daschu gruhtumu uswarreht un pareisi gallä west u. t. pr.“ — Pehz beigta jo karstas luhgschanas un pateizibas tifke dseesmina dseedata, furra no kahda tautas mihtotaja itt ta schai gohda deenat bij farakstita.

Meld.: Kas Deewam debbefis leek walbist.

Nahz, Jesus, darr' sché mahjas weetu,
Af ne-eij sezzan, apstahjees!
Atnahz' un svehti tu scho weetu,
Kas preefsch ten, Rungs, ispoftusees.
Tu, sawas draudses eesahkums,
Un arri winnas pabeigums.

Atwerri firdis treem un prahru,
Kas mahzibas sché klaushti nahs.

Vazilla teem arr' fird un prahru,
Kas tawus wahrdus mahzit fahl.
Lai wianu tewim pesteigtohs
Un tewi meseht mahzitohs.

Tohs mahzitajus pats eestdi
Pee tawa wahrdia mahzibas,
Ar svehtahm gudribahm tohs pildi,
Ar tahm, kas wedd pee dzhivibas.
Ja tu til ween neatrausees,
Tad wiss ar winneem isdohsees.

Leez wezzakeem ar ustizzib
Sché sawus behrinikus atwest,
Pesteigteez tew ar miblestib
Un kaunas eeraschais atwest,
Ka tumschums warretu issust
Un gaifma pahri pahrim plusti.

Tad, debbess Lebws, nu munis pahidzi,
Schai jaunā nammā strahdahf fahlt;
Nahz, muhsu darbus pats eesahzi
Un lee — lo zerrejam, panabkt,
Ka kaunā mehs ne paleetam,
Bet tew' tur muhscham flavejam.

Tad wehl kahdas perfchinaas nodseedaja, kuras no Willemuischias pag. wezzaka un Pahleeschu basnizas pehrmindera tilke preefschā fazzitas. Behdigj mahzitaja weetneeks favulzinatus flohlenus usrunnadams, tohs atgahdinaja, la Jesus Kristus effoht wianu labbais gans, kas winnus par sawa gannama pulsa awim ispirzis un wianu firds dsittimus pasihdams, sunnoht wissas winnus dohmas. Tadeht wianem waijagoht Jesu Kristu bes mittechanas sawa firdi paturreht un sargatees launu runnahf un darriht, bet turpretti aisweenu winnu pessault un winnaa svehtibu luhgtees. Behz beigteem eeswehtishanas Deewa wahdeem tilke flohas nams apluhkohs un tad buhveschana par labbu bij atrassa, tad devahs istsatris preeka pilns us sawahm mahjahm.

Fr. Sp.

A m e r i k a .

II.

1. Linkolna meesa trubd kappā. Amerikaneeschi sawu augusti zeenito presidenti newart adshwinahf. Amerikaneescheem zits nefas neatleet, la aissabjuscham to gohdu doht, kas tam peenahfahs. Un pee scha darba Amerikaneeschi nau tubtri. Blt lohti tauta Linkolnu gohda, to no ta warr eegaumehf, fa 150000 zilweli libki yawaddija, kad to us dseljes-zetta statfoni wedda. Awises arri teiz, la to kummidaa nammu, fur Linkolns tilka noschauts, buh schoht noahrdiht un tanni paschā weeta gohda stabbu ustaisht, assins-leezineekam Linkolnam par muhschigo peeminneschanu.

Woi tad Linkolns tahdu leelu gohdu teesham arri pelnijis? Leescham winsch to pelnijis. Peeminnesim, la winsch no semmjas fahrtas zaur sawu paschu spehku zehlees un no nabbaga malkas-zirteja par Amerikas brihw-walsts presidenti palizzis. No ta gan warr spreest, la laikam gudrs, spehzigs, apdahwinahs un ustizzams wihrs bijis. Peeminnesim arri, la Linkolns laipnigs wihrs bijis, kam firds us atrechschanoobs nessahs un kas tatu reis gattaws bija, ar wehrgu-

walstneeleem meeru derreht, kad til ween wianu us meera faxemfchanu buhtu gattawi bijuschi. Tagga-dejs presidents Dschohnfons fa rahdahs irr zeetaks un zaur sawu zeetibu warr buht meera derreschanu pakawehs. Tahdi zilweli, kas no semmjas fahrtas pee wiss augstakahm gohda weetalibm uslahpuschi, lab-prahf mihto, zitteem sohbus rahdiht. Tahdeem dauds reisehm labs prahfs, ar sawu spehku leelitees. Tahdas dohmas Linkolnam prahfā nenahza. Peeminnesim arri, la Linkolns teesham sawā presidenta ammatā leelas leetas isdarrijis. Baur sawu gudru un spehzigu isrihofschanu winsch breesmigam brahfu kaxram gallu darrijis. Woi tas nebij par leelu kaunu, la wehl kristitu atraddahs, kas wehrgus turreja? Wei wehrgu turretaji nespakte til labb Deewa bausteem, la zilweli lifikumeem? Woi wehrgu turretaji thfcham Deewa sohdibu neusaizinaja fewim un wissai tehwu semmei? Un fcho elles traipelli, to wehrgu turreschana — Linkolns to isdeldejis. Jo ar wehrgu-walstneeku uswarreschanu arri patte wehrgu turreschana uswarreta.

Slawehts Deews! schee millioni nabbagu nehgeru, ar kurreem nifnal' tilka andelehfs, la ar lohpeem; tadeht la wianem nau balta, bet mella ahda — nabbagi nehgeri nu arri brihwneeku gohdu un lablahschana panahkuschi! Bet slawehts Deews arri t a p e h z , la nu kristiti sawu paschu gohdu ar kahjahn wairs neminnihs, bendes-kalpu darbu pee zitteem zilwekeem padarridami. Woi tahdi bendes-kalpi nau wairak noschehlojami, la tee, kurrus winni bende? Kurschs Deewa behrns labbal' negribbetu bendehts tilt ne la par bendi buht? Tadeht slawehts lai ir Deews un ar gohdu un pateizibu lai irr peeminnehts tas wihrs, to Deews fewim par rihtu isredsejis pee wehrgu-buhfchanas isdeldechana! Amerikaneeschi muhscham lai turr peemianā to wahrdu „Linkolns.“

— Un teesham, tas laiks jo drifh flaht buhs, kad arri to wihr pehnahfami, kas Linkolnu eenihdejuschi, lammajuschi, waijajuschi un nokahwuschi — la arri tee wairs neleegsees, la Linkolnam taisniba — la arri tee Linkolnu teiks un svehtih.

2. La seemelneeku generalis Schermannis ar wehrgu-walstneeku generali Dschonstoni tahdu norunnaschanu flehdjis, la wisseem dumpineekem buh schoht peedoht, — la presidents Dschohnfons un wiara ministeri fcho norunnaschanu atmetsuschi — la Dschonstone nu zittu norunnaschanu flehdjis, bes la dumpineekem tilka peedohts un bes la wehrgu-walstneeku presidentam Jeffersonam Dahvis un zitteem dumpineeku preefschneekem tilka lauts, us svechahm semmebm aiseet — wissu to lassitaji awises atradduschi. Bet kas sinn, woi arri fatrs lassitais wehra lizzis, zil swarrigs schis notifikums, prohti Dschonstones norunnaschanu, irr. Jo ja Dschonstone ar labbu nebuhtu meeru mettis, tad laikam ar saweem kaxra-wihreem tabtag us Techafu buhtu aiswilzees. Techas semme irr leelata ne la wissa Franzija: Te Dschon-

stone warr buht wehl kahdus gaddus buhtu turrejies itt la serra gallina. Te arri pa pillam wasanku, las maissi bes garroso melle, winnam buhtu preebe-drojuschees. Jo Techas un arri Mechiko ar tahdeem putneem ta la preebahsta. Techas semme apstiprindamees Dschonstone Seemel-Amerika buhtu warrejis eelaustees. Scho putnu fakert nebuhtu wis weegls darbs bijis. Un ja heidsoht arri buhtu isdeweess, tad tomehr dauds laika un dauds zilwetu-assinu thihi par weli buhtu isleets tizzis. Tadeht falku: ja Dschonstone ar labbu nebuhtu meeru mettis, tad tas Amerikaneescheem par leelu nelaimi buhtu bijis un farfchis tad warr buht wehl ilgi buhtu plohfjees.

3. Arri Booth, tas wihrs, las Linkolnu noschah-wis, jau gutt kappä. Kahdu firdi wiensch mirdams parahdiis un kahdus wahrdus mirdams wiensch runnajis, par to gan dauds ko buhtu jastahsta. Lassitaji finn, ta wiensch fchuhni bij apflehpées, — ta seemelneku saldati fchuhni eededsinajuschi, kad Booth ne us kahdu wihs negribbeja isnahkt ahra un ta kahds ferschants winnam falka eeschahwes. Wiensch tomehr wehl kahdas stundas dsihwoja. Booth, jau pee mirechanas buhdams, apleezingaja, ta pilna meerä effoht ar wissu ko bija darrijis. Tee bija wienna pehdigi wahrdi: „Sakkat mannai mahtei, ta tehwu jemmei par labbu esmu mirris!“

Tad nu pee scha wihra no ta nau ne wehsts, ta sawu flepawibas darbu buhtu noschehlojis. Tas gan taishibas pehz jafalka, ta Booth ne ween naudas deht Linkolnu noschahwes, bet wairak tadeht, ta tehwu-semmei zaur sawu nedarbu dohmaja labburriht. Bet woi zaur to winna grehks paleek weeglags? Man leefahs, ta grehks zaur to jo smaggaks paleek. Jo woi tad ta nebuhs elles-tizziba, kad zilwels zaur to tehwu-semmei dohma labburriht, ta Deewa baystus beskauniga wihs e pahrtahpi? Woi tahds zilwels wehl warr tizeht, ta Deews par mums walda un ta schim Deewam sawa laika atbilbeschana mums jadohd?

Booth mirdams gan peeminnejis te h w u - s e m m i un m a h t i — bet kur tad paleek Deews, prett kurre wiensch til leelischi apghelojees?

Lai Deews pasarga satru no tahda breefmiga galla, lai nu buhtu Amerikaneetis woi Eiropetis!

Wasaulé irr daschadas tantas un daschadas eerafchias.

Daschadas eerafchias ihpaschi ehrmigi isslattahs, kad Kinnu ar Eiropu salihdsina. Mehs fasweizindamees pazettam waj nonemmam zeppuri, Kineesets to tad leek galwa. Mehs fadobdamees rohlas, Kineesets nesneeds wis draugam rohlu, bet winnam rahda abbas duhres. Mehs pee maltites papreelsch strebba suppi un tad ehdam gallu, Kineesets to darra ohtadi. Kineesets bruhles gehrbjachs ar raibahm drehbehm un bruhles jumprawu weetä tahs nemm wezzas

fagruwischas mahminas. Mehs truhwejam melläs, Kineesetschi baltas drahnäs. Mehs sawus mirrorius gehrbjam baltas waj melläs drahnäs, Kineesetschi raibajäs. Wezzee laudis pee Kineesetscheem laiku pakwe puhki gaisa laischoht, ko pee mums sehti darra. Balli tee nespohle ar rohlahm, bet ar fahjas papehscheem, pee lam wajaga leelu ismannibu. Skohlneeks skohlmeisterim sawu mahzibas gabbalu usteildams, tam atgreesch mugguru pretti. Beedribäs un us ballem tee negehrbi weeglas furpes, bet stipras un ar ditti beesahm sohlehm un newisse tahs mellas, bet nosmehre baltas ar blihwiti.

G. D.

Lihmis, kas weenadi schkidris paleek.

Nemm diwi mahrzinas lihmi un lause to ar diwi mahrzinahm uhdena kahda glaseerehta pohdä us lehnu ugguni, pa brihscham apmaifdams. Kad lihmis ta labbi iskussis, tad leij winnam pa drusku 13 lohthes salpetera skahbumu jeb fcheidwasseru (pa wahziski: Salpetersäure vom 1,36 spec. Gewicht) klahzt; kad skahbums wiss klahzt peedohts un apmaifhts, tad nemm traufu no ugguns un leez lai atdseest. Ta fataisitu lihmi warr pahri par 2 gaddeem paglabbaht un aufstu bruhleht, un tas irr preelsch wiffeem finalkeem cohla un papihra darbeem labs.

Ka plakkan-faspeestu samtu atkal labbu warr dabbuht.

Kad samts weetahm plakkans faspeests, ta ka wiensch spohsches isslattahs, tad nemm kappara jeb zinka plahsti un leez to us weenu ar farkanahm ohglehm pilditu pannu, tad klahj us to plahsti flapju linna drehbi un us to drehbi tad to faspeestu samta weetu us kreiso pufsi, un tad ar birksi (fussellii) prahrtigi verse (sukka). Baur teem no tahs appaltschejas flapjas drehbes nahldameem karsteem twaikem tas samts atkal paleek labs. Bet tik us to jarauga, ta ta linnu drehbe appaltscha weenahdi flapja stahw, ta ta tas samts nefadegg.

Kas fkeen wiffahtraki?

Kas pasaule gan streen wiffahtraki?
Wai jahtneeks us kuhpedam' ehfeli?

Wai trauzeta stirrina, ar bailehm tad fkeen?

Wai faklihts, to reedami hweelschi dseenn?

Wai atspohle, to schigla audeja schauj?

Wai weefuls, kas wissu libdöf few rauj?

Wai fuggis, kas peldedams witnus schelt?

Wai lohde, kas wisslipeko jemmei swell?

Wai no debbesi kisdama kwaigntie?

Wai no falngalla welsdamabs lawine?

Wai atmuns, to lingotais spehzigri hweesch?

Wai lokomotive, to damfis greech?

Wai telegra, kas finnas netz abtrumä?

Wai fikkens, kas schaujabs no mahkona?

Wai straume, no klinim kas gahsdamabs trahz?

Wai ugguns-raleete, kas ffreedama schauj?

Ko, jaunelli, finnaht tu fahrojees,

To gan it drihsj pats mahzisees;

Kas aissstreen wiffahtrak un nosuhd la twaiks,

Irr: zilweta jaunibas jaufais laiffs.

T. S.-sch.

G l u d d i n a f c h a n a s .

Pee Wezz-Peebalgas walsts peederriga fainmeeka, Reedin Jahn-Wirfneek mantiba, winna parradu deht tilks okzionale vahrohta, tadeht wissi, kam labda präffschana no winna buhtu, lai peeteizabs pee Wezz-Peebalgas walsts-teefas tribs mehneschua laikä, libds 26tu August f. g.

Wezz-Peebalga, 26ta Mai 1865.

Teefas preefschneeks A. Taunin.
(S. W.) Teefas fkr. J. Kornet.

Semmes pahrdohfschana.

Witebskas gubernija, 120 werstes no ta buhwejama dselsu-zetta, irr muischba, fo fano Annis, kam slah 1800 dessetines semmes, 1000 ar meschu apaugufwas. Bes tam jau schabs muischas d'simkungs 1500 dessetines semmes teem pee schabs muischas peederrigeem semneckeem vahrodevis, par to no frohna nospreestu mafsu 20 rublus par dessetini; d'simkungs taggad grubb to vahreju peeminnetu semmi pa dallahm jeb wissu lohpä vahroht par to vahschu peeminnetu tirgu us dessetini; las wissu lohpä vahrt, tam d'simkungs bes labdas ihpfchas mafcas aidohd arri wissu inventaru, prohti: wissas fainmeecibas ehfas un d'shwojamu mahju — las wissas jaunas buhwetas, leelus lohpus no pahrlabbotas sortes, srgus no Pinnu flaklas (starb surreent arri weens waiflas ehfes), mahu gannekli Nomianowskaja aitu, fo Kreewu semme lohti zeeni, daschadus fainmeecibas erohtschus un maschinas un weenu trohgu, las ifgaddus 20 rublus eeneß.

Skaidras finnas vahr to dabbujamas Rihga, Pehter, abrilsfefta, fudmallu-eelä (Mühlenstraße) Nr. 27, vee tabs mahjas fainmeeka un tai muischba vahschu vee muischas funga A. G. Spichart.

Grunts pahrdohfschana.

Iggauku semme, Wihlsches kreise un Merjemas drandsé irr mahja, fo nofauz „Tannenhof“ vee „Mennik.“ ar 3 Iggauku orklas leelu semmi, fur labdas 30 wihrischlas dwehzeles d'shwo. Sch semmi tai 26ta Juni f. g. vee Iggauku augustakas semmes-teefas uhropje vahrohs. Tapat muischneeki, fa arri birgeri un semneeki warr scho grunti virst. Skaidras finnas vahr to warr dabbuh Iggauku augustakas semmes-teefas kanzeleja. 3

Gd. Zietemanna un Co.

pakk-lambari un pehrwju bohdé, Pehterburgas Ahr-Rihga, pretti Ballosha eebraufschanas weetal, vahrohd par lehtako tirgu ihstenu lofchinelle pasta un ekstrakti, un arri salta, pellehku, brehnu, fillu un melnu pehrwi libds ar pamahschanas lappahm. 1

Duras mahjas rohse-eelä, ar Nr. 486 un 425, netah no frohna spittaleem, irr pahrdohdamas. 1

Tai dselsu- un grahyju-bohdé Pehterburgas Ahr-Rihga, kalku-eelä Nr. 16, irr dabbujamas gattawas wahgu afis un nupat no Sweedru semmes atwestas ittin beesas lohga glahses no wissadabm sorteihm. Turpat arri dabbujamas ihstenas Chstreiku Steiermarkas patent-islavies masumä un wairumä, ilkes un fahls un wehl zittas schahm libdstigas prezzes.

Scho finnu laisdams apfohlu taisnu swarri un zil warredams labbu prezzi doht par lehtako zennu.

S. Martinsohn.

Pee f warreneeka.

Tai jaunu fahls- un filku-bohdé, tas eetaisjusehs Romanoffowa nammä, pretti jaunajeem linnu-fwarreem, warr par to lehtako taisnu mafsu dabbuh fahli un filkes pa leelahm un pa masahm dallahm, fa til satram patihk to prezzi virst. Bohdes fungs apfchla, satram zilewcam, lai tas buhtu augstis woi sems, un woi tas vahrt muzzu, woi vahdu fahls, weffelu muzzu, woi weenu vahschu filki, woi vahschu buhdams, jeb til zaun raksteem apfelledams, labbu un ristigu prezzi doht par ristigu un taisnu mafsu un arsatru fatkies mihligi un fa peenahlahs.

Sahli preefsch lohpeem

warr dabbuh no pirmahs rohkas par lehtu tirgu, Zubku-eelä Nr. 19, tai fantorii no

Schönsfeldt & Co.

Zaur scheem raksteem teef wisseem, kam pee ta dalliba, finnams darrichts, fa tee paishstami Zehsu Krummschweller wahgi tai 24ta Juni f. g. Trifates drandse is-lobseti-tils.

M — e.

Tas Ollandé par labbu vanahkts un pee peena-lohpeem, ihpfachi vee gohwihm stiari bruhkehts veena-pulveris irr pa weshelahm, pa puus un pa $\frac{1}{4}$, dalku fchalehlm libds ar pamahschann Wahrzu, Latweschu un Iggauku wallodä, dabbujams pee

A. un W. Wetterich,

Rihga pee Pehtera bahnjas Nr. 2.

Schis pulveris nam wis tahds ar zitahm nederrigahm leetahm fajaults, fa daschureis jau gaddijees un las gan peenu dseem, bet lohpus paschus nowahjina. — Tadeht scho pulvert wisseem lohpus-turre-tajeem peedahwajam. 2

Li n n u d s i j u p a h r d o h f c h a n a s .

Wissas sortes linnu un pakkulu d'sijas preefsch audesteem, maifeem un tihkleem warr atkal dabbuh tai dsiju bohdé fungu-eelä pretti betterim Stalbrenner, Nr. 12. Kad no daugawas pa zuhku-eelü libds fungu-eelü eet, tad ta dsiju-bohdé atrohnama pa kreisu rohku tai stuhru nammä fur lohka wihrs ar dsiju pakkum pee feenas. 7

G i n n o .

Zaur scheem raksteem sunamu darru, fa par skrohder-meisteri te Rihga esmu nomettees d'shwoht, masajä Kalei-eelä Nr. 25, Grafs funga nammä, netah no kalku-eelä un tas nams irr vahschu Kalei- un Steg-eelu stuhr. Es apnemmohs par to lehtako mafsu taisht wissadus wihrischku mundeerus un vahz tahdas mohdes, fa til satris wehlahs un zerru, fa ikkatis ar manni darbu buhs pilna meerä.

Skrohder-meisters Heinrich Leitan.

Karl Eufslera

jauns wihna pagrabs,

irr atwehrits tai jaunu de Chey funga nammä; tas nams irr tas pirmais teem lauzeneekeem, tas no Pehterburgas Ahr-Rihgas pilsfehla eenahf, pa labbu rohku, un teem, tas no Daugawas zaun kalku-eelu us Pehterburgas Ahr-Rihgu aiseet, tas pehdigais nams pa kreiso rohku, un ittin weegli atrohnamas, jo tas wihna-pagrabs irr Redlich Englishu magassnei eeprettim.

Schinni sawä jaunu wihna-pagrabbä pahrdohdu wissadus Wahzsemmes, Ungari, Franzschu un Spaneschu wihnu, arri rummu, porteri, franz-brandwibnu un wissus zittadus grunitä wihna-pagrabbä peederrigus d'schreenus par ihsteni mehrenu mafsu; andelmanni un krohdseeneeli, tas prezzi preefsch pahrdohfschana wairumä eepehrl, dabbu wissadu prezzi par wehl lehtaku mafsu. Schadu finnu islaidsams libdsu ikweenu draugu manni jaunu wihna pagrabbä apmeleht un us tam palistees, fa ikkatis pirzejs ar mannu is-darrifchann pilna meerä buhs. 1

Kahlis Eufsler.

No Ballodischa mahju-meetai libds Web-manna dahrsam eijoht irr Jahna Zilit passe pasiddufse. Gobdigu atradeju libdsu nohoht paschä mahju-weets jeb pee polizejas.

Skunstigus lauku mehflus

no kauleem, salpetera, schweflakbuma un t. pr. taisitus, 4 libds 7 rub. par bir-kawu, fa arri

wahgu- un sahbaiku-fmehrus par wezzu tirgu ar apgalwochschu vahro-dobd fahd bohdé pretti bahrinu-nammä salku-eelü un famä fabrikis us wezza Tohra salna dambja. 2

G. G. Poenigkau.

Libds 4. Juni pee Rihgas irr atmahfuchi 793 fuggi 348 struhgas un aigahfuchi 436 fuggi.

Abbildung redakteurs A. Leitan.

No zensures atweblehts.

Druckerei pee Ernst Blaues, Rihga.

Rihga, 5. Juni 1865.